

**Starea rezervelor de balanță
a substanțelor minerale utile din RM
conform situației la data de 01.01.2024**

La balanța de stat a rezervelor de substanțe minerale utile conform situației la data de 01.01.2024 sunt zăcăminte de 19 tipuri de substanțe minerale utile, dintre care 17 tipuri de zăcăminte de substanțe minerale utile nemetalifere, 1 zăcămînt de petrol (Văleni) și 1 zăcămînt de gaz combustibil (Victorovca).

Balanța de stat a rezervelor de substanțe minerale utile pentru anul 2023 a fost întocmită conform datelor din Rapoartele privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile (formularul №5-gr și №6-gr), prezentate de către beneficiarii subsolului în baza art.54 al Codului Subsolului nr.3/2009 și a Regulamentului privind modul de prezentare a dărilor de seamă de către beneficiarii subsolului aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1131/2016.

De facto, la balanța de stat se află 431 zăcăminte individuale de substanțe minerale utile, dintre care 48 sunt complexe (au de la 2 pînă la 5 tipuri de substanțe minerale utile), ceea ce face ca numărul zăcămintelor incluse în balanță pe tipuri de substanțe minerale utile să constituie 490.

Conform gradului de valorificare industrială sunt distribuite în felul următor:

- exploatate	- 193
- pregătite pentru valorificare	- 29
- explorate de rezervă	- 243
- nu se prevăd pentru valorificare	- 25

Datele generale privind numărul zăcămintelor de substanțe minerale utile și volumul rezervelor de substanțe minerale utile pe diferite tipuri, volumul extras în anul 2023 este prezentat în Tabelul 1.

Volumul total de substanțe minerale utile nemetalifere extrase în anul 2023 a constituit 845,5 mii tone și 4064,1 mii m³.

Rapoartele privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile (formularele 5-gr și 6-gr) la zăcămintele aflate în exploatare și pregătite pentru valorificare industrială au fost prezentate de către 140 beneficiari de subsol.

În același timp, nu au fost prezentate Rapoartele privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile de către 29 beneficiari de subsol, iar Raportul prezentat de către un beneficiar a fost restituit pentru corectare, întocmit fiind cu date eronate, și nu a fost prezentat pînă la data aprobării balanței.

Doi beneficiari sau reorganizat prin separare în a câte 3 beneficiari noi, iar pentru 11 beneficiari ai subsolului, Ministerul Mediului a emis deciziile privind încetarea dreptului de folosință al acestora asupra zăcămintelor pe care le gestionau.

Datele generale
privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile în anul 2023

Nr. d/o	Denumirea substanței minerale utile	Unitatea de măsură	Numărul de zăcăminte	Numărul zăcămintelor în exploatare	Cantitatea de rezerve de balanță restante pe categoriile A+B+C₁ la 01.01.2024	Volumul extras în a.2023
1.	Petrol	mii t.	1	1	611,5	-
2.	Gaz combustibil	mln m ³	1	1	341,8	-
3.	Materie primă pentru ciment: - calcar - argilă	mii t.	4	1	204829,9 54503,5	447,7 98,9
4.	Ghips	-/-	2	1	47395,4	180,8
5.	Materiale de formare: - nisip - argilă	-/-	4	2	11469,6 5438	118,1 -
6.	Materie primă pentru producerea sticlei	-/-	3	-	17611,8	-
7.	Calcar silicios	-/-	1	1	1952,5	-
8.	Argilă bentonitică	-/-	2	1	5934,5	-
9.	Piatră naturală de fațadă: - gresie - calcar	mii m ³	4	2	4884,3 2241,7	0,6 0,9
10.	Calcar pentru industria de zahăr	mii t.	5	2	36425	-
11.	Calcar pentru tăierea blocurilor	mii m ³	55	35	393920,0	69,6
12.	Nisip pentru produse de silicat	-/-	7	3	51592,1	21,7
13.	Materie primă silicioasă (tripoli)	-/-	7	3	10429,5	-
14.	Materie primă de cheramzit: - argilă - argilit	-/-	15	4	43005,9 17297,5	0,6 0,3
15.	Calcar pentru producerea varului	mii t.	11	3	9328,0	-
16.	Piatră de construcție: - calcar - gresie - granit	mii m ³	95	53	478881,5 7321,5 21910,7	1652,9 2,6 108,7
17.	Roci de nisip și prundiș	-/-	152	67	361188,5	2065,5
18.	Materie primă pentru producerea cărămizii și țiglei: - argilă, argilă nisipoasă - nisip degresant	-/-	112	12	183844,6 6511,9	140,7 -
19.	Materie primă pentru ceramică (argilă, argilă nisipoasă)	-/-	9	1	3685,6	-

În ceea ce privește Balanța de stat a rezervelor de ape subterane pentru anul 2023, aceasta a fost întocmită conform cercetărilor geologice și datelor din Rapoartele mișcarea rezervelor de ape subterane (formularul №7-gr), prezentate de către beneficiarii subsolului în baza prevederilor art.54 al Codului Subsolului nr.3/2009 și prevederilor Regulamentului privind modul de prezentare a dărilor de seamă de către beneficiarii subsolului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1131/2016.

În total la balanța de stat se află 354 zăcăminte de ape subterane, care conform gradului de valorificare industrială sunt distribuite în felul următor:

- exploatate	-	39
- pregătite pentru exploatare	-	7
- explorate de rezervă	-	306

Conform proprietăților și compoziției chimice ale apelor subterane, ca urmare a cercetărilor hidrogeologice efectuate anterior au fost clasificate în următoarele categorii:

1. Ape minerale de uz intern;
2. Ape minerale de uz extern;
3. Ape potabile pentru îmbuteliere;
4. Ape potabile și menajere.

Datele generale privind numărul zăcămintelor de ape subterane și volumul rezervelor, pe categoriile aprobate este prezentat în Tabelul de mai jos.

Nr. d/o	Denumirea apei subterane	Unitatea de măsură	Numărul de zăcăminte	Numărul zăcămintelor exploatate	Cantitatea de rezerve de balanță pe categoriile A+B+C ₁ la 01.01.2024	Volumul extras în 2023
1.	Ape minerale de uz intern	m ³	59	21	11219.6	298463,0
2.	Ape minerale de uz extern	m ³	8	2	2480	-
3.	Ape potabile pentru îmbuteliere	m ³	22	12	2664	83697,66
4.	Ape potabile și menajere	mii m ³	265	6	2132,8	310610,08

Rapoartele privind mișcarea rezervelor de ape subterane (formularele 7-gr) la zăcămintele aflate în exploatare și pregătite pentru exploatare au fost prezentate de către 35 beneficiari de subsol.

În același timp, nu au fost prezentate dările de seamă anuale privind starea și mișcarea rezervelor de ape subterane de către 5 beneficiari de subsol iar pentru un beneficiar a fost încetat dreptul de folosință asupra zăcămintului de ape subterane pe care îl gestiona.